

İSLAM MEDENİYETİNDE BİLİM ÖNCÜLERİ

- TARİH -

PROJE EDİTÖRÜ: MEHMET AZİMLİ

Kitap Editörü: Cahit Külekçi

İLİMYURDU YAYINCILIK: 188

İnceleme-Araştırma

İslam Medeniyetinde Bilim Öncüleri Serisi - 8

ISBN: 978-605-2339-54-1

Kitabın Adı

MEDENİYETİNDE BİLİM ÖNCÜLERİ / TARİH

Proje Editörü

Mehmet Azimli

Kitap Editörü

Cahit Külekçi

Eylül 2021

İç Düzen

İlimyurdu Yayıncılık

Kapak Tasarımı

Yunus Karaaslan

Baskı-Cilt

Enes Basın Yayın ve Matbaacılık Ltd. Şti.

Litros Yolu Fatih Sanayi Sitesi No: 12/210 Topkapı/İstanbul

Tel: 0212 501 47 63 Sertifika No: 45822

İlimyurdu

yayincilik ve ogretim kurumu ltd. st.

Molla Gürani Mh. Akkoyunlu Sk. No: 36 Fındıkzade- Fatih / İSTANBUL

Tel: 0212 533 05 35 Faks: 0212 631 53 69

www.ilimyurdu.com info@ilimyurdu.com

Sertifika No: 45032

Bu eserin tüm yayın hakları İlimyurdu Yayıncılık ve Eğitim Hiz. Ltd. Şti'ne aittir. Eleştirel makale ve dergilerde yapılacak kısa alıntılar dışında, bu kitabın bir kısmı veya tamamı, yayıncının izni olmadan yayınlanamaz.

mana
YAYINLARI

2021

Sanizade Mehmed Atavullah Efendi
181595

01 Haziran 2022

ŞÂNİZÂDE (1826)

Ziya Yılmazzer(*)

MADDE YAYIMLANDIKTAN
SONRA GELEN DOKÜMAN

"Osmanlı'da Modern Tıbbın Öncüsü Olan Devletin Resmî
Tarihçisi."

Hayatı

İlmiye mesleğinde üst seviyede müderrislik ve kadılıklarda bulunmuş tıp, askerlik, tarih, matematik ve edebiyat alanında yazdığı telif ve tercüme eserleriyle zamanının âlim ve şairleri arasında yerini almış Mehmed Atavullah Efendi, tarakçı olan dedesinin mesleğine nispetle Şânizâde olarak tanınmaktadır. Şânizâde'nin doğum tarihi bilinmese de genel olarak 1771 yılında doğmuş olduğu kabul edilmektedir. Şânizâde'nin bilinen en eski atasının adı Mîrzâ'dır. Onun oğlu Tarakçı (Şânî) Ahmed Dede'dir. Dedesi, Mahmûdpaşa Mahkemesi Birinci Kâtibi olan Hacı Mustafa Efendi'dir.

Doğduğu ve yetiştiği çevresinden oldukça etkilenen Şânizâde, önce Arapça'yı ve kendi çabasıyla Farsça'yı öğrenmiş, daha sonra bunlara İtalyanca, Fransızca ve Rumca'yı ilâve etmiştir. Şânizâde'nin Latince'yi de çok iyi bildiği söylenmektedir.

Şânizâde, 1785'te Örekeze Medresesi'ne müderris olmuştur. Daha sonra sırasıyla 1790'da Sâniye-i Fâtıma Sultân Medresesi, 1793'te Dersiyeye-i Hâne-i Ümmühânî Medresesi, 1796'da Bâyezîd'deki Sahhâf Karaca Ahmed Medresesi müderrisliğine getirilmiştir. 1803'te Müftü Hüseyin Efendi Medresesi'ne müderris olmuştur. 1808'de Hoca Hayreddîn ve Hakâniyye-i Vefâ Medreseleri müderrisi olarak görev yapmıştır. 1816'da Çorlu Medresesi müderrisliği de üzerinde olarak Eyüp kadısı olarak atanmış, 1817'de kadılıktan azledilmiş ve daha sonra kendisine Mekke kadılığı pâyesi verilmiştir.

* Prof. Dr., Şırnak Üniversitesi, İlahiyat Fakültesi, ziyayilmazer@hotmail.com